

Plan för ökad skolnärvaro

Dokumentets giltighet och beslut		Dokumentansvar och handläggning	
Dokumentnamn:	Plan för ökad närvaro	Dokumentansvarig:	Verksamhetschef för elevhälsan
Gäller för:	Produktion Utbildning	Handläggare:	Karina Vallström
Gäller fr o m:	2023-08-24	Dokumenthistorik	
Gäller t o m:	2025-08-24	Reviderad senast:	2023-08-07
Fastställd av:	Utbildningschef	Version:	191024-1.3.0
Fastställd:	23-08-15	Hänvisning:	Klicka här för att ange text.
Dokument-ID:	KS/2022:721	Ersätter:	

Bakgrund

Skolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för lärande så att individer kan inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolnärvaro är en förutsättning för att klara skolans kunskapskrav. Det är varje barn och ungdoms rätt att kunna lämna grundskolan med godkända betyg för att därigenom få bästa möjliga framtidsmöjligheter. Skolfrånvaro är ofta en indikation på psykosociala problem såväl skolrelaterade som individ- och familjerelaterade och medför många negativa och kostsamma konsekvenser för både individ och samhälle. Ett gott arbete i att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro är därför inte bara ett ansvar som skolan har enligt styrdokument i jakten på lärande utan också en av de viktigaste sociala investeringar som går att göra. Tierps kommuns plan för ökad närvaro är ett led i detta arbete.

Syfte

Planen syftar till att med gemensamma krafter förebygga, upptäcka och tidigt reagera på skolfrånvaro samt direkt åtgärda och vända eventuell början till skolfrånvaro till skolnärvaro.

Omfattning

Strukturen för arbetet är kommungemensam och gäller all personal inom Utbildning och Socialtjänst inom ramen för SamBaT, samverkan kring barn i Tierp.

Arbetsgång (genomförande)

Steg 1 – uppmärksammas frånvaro

- Om eleven går i årskurs F-9 och ej är sjukanmäld ska skolan omgående meddela vårdnadshavare.
- När eleven är tillbaka i skolan frågar mentor om det är något i skolan som orsakat frånvaron.
- Vid återkommande giltig frånvaro kontaktar mentor vårdnadshavare för att ta reda på orsaken.

Steg 2 – Anmälan upprättas i DF-respons

- Mentor bokar ett möte med elev och vårdnadshavare. Under mötet genomförs en frånvarokartläggning i DF-respons. Vårdnadshavare får en utskrivna kopia.
- En plan upprättas
- Uppföljning och utvärdering av sker i DF-respons.
- Efter uppföljning görs något av följande:
  - en ny plan upprättas och utvärderas
  - avslutas ärendet, dokumentation i DF
  - går ärendet vidare till rektor och EHT

Steg 3 – Fortsatt hög frånvaro, samarbete med EHT

- Rektor informeras kring ärendet via mejl från DF-respons.
- Ärendet lyfts på EHT-möte där åtgärder beslutas.
- Samverkan med andra parter kan vara aktuell exempelvis att skolan bjuder in till en SamBaT-plan. Samtycke från vårdnadshavare tas in skriftligt.
- Dokumentation sker i digitalt elevhälsosystem.

Steg 4 - Fortsatt hög frånvaro, möte med rektor och utredning

- Tidigare insatser utvärderas och en fördjupad utredning genomförs skyndsamt.
- Rektor bokar ett möte med elev och vårdnadshavare. På mötet deltar även mentor och ev. någon från EHT. Eleven deltar utifrån mognad och ålder. Utgångspunkten är att eleven ska vara delaktig.
- Rektor utser person som dokumenterar mötet, protokollet förs in i elevakt i digitalt journalsystem.
- Skolan informerar vårdnadshavare och elev om vilka tillgängliga resurser som finns att tillgå.

- Initiering till samverkansmöte om det finns fler kompetenser i arbetet runt eleven. Om Socialtjänst och/eller BUP är involverade ges vårdnadshavare möjlighet att samtycka till en samordnad individuell plan, SIP.

Steg 5 – anmälan om skolpliktsbevakning

- Rektor anmäler ärendet till huvudmannen.
- Anmälan ska skickas till utbildningschef på Skolkontoret

Följande uppgifter ska finnas med i anmälan:

- Kontaktuppgifter elev och vårdnadshavare
- Bifogad dokumentation gällande skolans åtgärder/insatser samt utfallet av dessa utifrån de fyra första stegen i närvarorutinen.
- Bifoga en tidslinje som tydliggör aktiviteter och åtgärder. Avsluta med en kort beskrivning av elevens nuvarande skolsituation.

Närvarostatistik

- Varje undervisande lärare registrerar dagligen närvaro i kommunens frånvarosystem och följer regelbundet närvaron i den egna undervisningsgruppen. Statistiken och lärarens analys av denna diskuteras tillsammans med rektor.
- Skoladministratör tar månadsvis ut registreringsstatistik för alla skolans undervisande lärare och lämnar till rektor.
- Arbetslagsledare/motsvarande ansvarar för att en gång per månad se över närvarostatistiken för arbetslagets alla elever och planera och genomföra åtgärder.
- Skolledningen analyserar närvarostatistik på en övergripande nivå i enlighet med årshjulet för att fånga upp eventuella behov av åtgärder på skolnivå.
- Närvarostatistik ses över på huvudmannanivå vid minst två tillfällen under året i enlighet med det systematiska årshjulet
- Vid överlämningar av elever vid studieövergångar lämnar mentor information om hur närvaron sett ut för individ och grupp det senaste läsåret

Definition av begrepp

Giltig frånvaro

Giltig frånvaro innebär frånvaro p.g.a. sjukdom eller ledighet. Sjukdom måste vara anmäld av vårdnadshavare och ledigheter ska vara beviljade av mentor eller rektor.

Ogiltig frånvaro

Frånvaro betecknas som ogiltig om elev uteblir från undervisningen utan giltiga skäl.

Hög frånvaro

Frånvaro som är återkommande och som innebär risk att eleven ej uppfyller kriterier för bedömning av kunskaper. Vid 20 % frånvaro under en månad utreds frånvaron i enlighet med arbetsgången i denna plan. I Skollagen används begreppet "betydande omfattning" som ej har definierats nationellt. En individuell bedömning görs.

Återkommande giltig frånvaro

Regelbunden frånvaro p.g.a. sjukdom eller privata angelägenheter.

Problematiske skolfrånvaro

Begreppet förekommer i förarbeten till Skollagen. Det finns ingen vedertagen definition av begreppet, vilket gör att frånvaro hanteras på olika sätt hos olika huvudmän.

Skolk

Frånvaro från en eller flera lektioner utan giltig orsak.

Kronisk frånvaro (hemmasittande)

Frånvaro som är mycket hög. Eleven drar sig undan från skolan och isolerar sig under längre tid. Befinner sig då på andra platser än i skolan. Det finns ingen nationell definition av begreppet. I internationell forskning används begreppet kronisk frånvaro som avser elever som har total frånvaro under en längre tid.

Återkommande sen ankomst

Eleven kommer ofta försent till lektioner eller samlingar.

Skyndsamt utreda

I Skollagen finns ingen definition av "skyndsamt" eller vad det innebär att en utredning görs enkelt och snabbt. Ytterst är det rektorn som avgör inom vilken tidsram som en utredning ska genomföras och hur omfattande den ska vara.

Skolplikt

Fr.o.m. höstterminen det år barnet fyller sex år inträder skolplikt. Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det tionde skolåret. Både vårdnadshavare, huvudman och hemkommun har ansvar enligt lag för att skolplikten fullgörs.

Tidiga tecken på frånvarobeteende

Följande punkter är viktiga för all personal och vårdnadshavare att vara observanta på och möta upp i ett tidigt skede i den mån de förekommer.

- Frånvaro som ökat över tid
- Mönster i frånvaron (t.ex. vissa dagar, tidpunkter eller skolämnena)
- Svårigheter att komma tillbaka till skolan efter sjukdom, lov eller helger
- Återkommande sjukanmälningar
- Återkommande sen ankomst
- Magont eller huvudvärk
- Drar sig undan från vardagliga aktiviteter eller isolerar sig
- Nedstämdhet
- Ökad social oro som märks i sammanhang som exempelvis matsalen, på raster, under idrottslektioner och i omklädningsrum
- Oregelbundna sömnvanor och sömnsvårigheter
- Överdrivet skärmanvändande
- Svårigheter med övergångar eller förändringar i skolan
- Bristande motivation
- Svårigheter med att hålla uppmärksamheten
- Svårigheter med att förstå en instruktion
- Svårigheter med att starta upp, genomföra och avsluta skoluppgifter
- Uttrycker sig negativt om skolan
- Uppvisar svårigheter i kamratrelationer
- Hamnar ofta i konflikter med vuxna/barn

Förankring och kommunikation av plan för ökad närvaro

- Mentor ansvarar för att på höstens första föräldramöte gå igenom plan för ökad närvaro. Vårdnadshavare ska vara informerade om hur Tierps kommuns alla skolor arbetar för att tidigt upptäcka frånvaro och åtgärda den. I samband med detta möte går även skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling igenom där de förebyggande och främjande åtgärderna för trygghet och närvaro finns beskrivna.
- Uppföljning av samverkan kring arbetet för ökad skolnärvaro sker en gång per termin då SamBaT-nätverket deltar på skolans chefsmöte.
- Plan för ökad närvaro finns tillgänglig på kommunens intranät, hemsida samt på Teams/utbildning/personal.

Bilaga 1**Styrdokumentens krav och riktlinjer**

Skolplikt och rätt till utbildning finns beskrivet i **Skollagens 7 kap.** Bestämmelser om närvaro, ledigheter, utredningar kring frånvaro samt ansvar för att skolplikten fullgörs beskrivs i §§17-23.

För ledigheter gäller

- En elev i förskoleklass, grundskolan, anpassad grundskola, specialskolan och sameskolan kan få vara ledig en kortare period för enskilda angelägenheter.
- Med kortare ledighet avses totalt högst tio skoldagar per läsår. Om det finns synnerliga skäl kan en elev få vara ledig längre tid, men den möjligheten ska användas restriktivt.
- Rektorn beslutar om ledighet och får inte ge någon annan i uppdrag att fatta beslut om ledighet som avser längre tid än tio dagar.
- Ett beslut om ledighet ska prövas i varje enskilt fall och grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som det normalt bör tas hänsyn till är frånvarons längd, elevens studiesituation, möjligheten att ta igen förlorad undervisning samt hur angelägen ledigheten är för eleven. Skolan måste göra en helhetsbedömning i varje individuellt fall.
- När det gäller förskoleklass kan man behöva ta hänsyn till ett yngre barn på ett sätt som man inte behöver med elever i högre årskurser.
- Utbildningen i gymnasieskolan eller anpassad gymnasieskola är frivillig, men elever som går där är skyldiga att delta i undervisningen. En elev kan befrias från undervisning för enskilda angelägenheter. Det gäller även om ledigheten är nödvändig för att eleven ska kunna utföra uppgifter i samband med en gymnasial lärlingsanställning. Förutom det kan eleven i mindre omfattning beviljas ledighet från vissa undervisningspass eller annat skolarbete. Ledigheten ska prövas i varje enskilt fall.

Källor: 4 kapitlet 11 § och 7 kapitlet 18 § skollagen, regeringens proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet sidan 707 och regeringens proposition 2017/18:9 Skolstart vid sex års ålder sid 33. 4 kapitlet 11 § skollagen och 12 kapitlet 2 § gymnasieförordningen.

För utredningar av frånvaro gäller

- Rektorn har från och med 1 juli 2018 skyldighet att utreda upprepad och längre frånvaro, såväl giltig som ogiltig. Omfattande frånvaro är en varningssignal om att en elev riskerar att inte klara av sin utbildning. Det är viktigt att utreda orsaker till frånvaro så att eleven kan få det stöd som behövs för att uppnå utbildningsmålen. Utredningens omfattning och form bör avgöras i det enskilda fallet men det är viktigt med dokumentation och uppföljning. Om det finns behov av att göra fler utredningar, till exempel vad gäller behov av särskilt stöd eller kränkande behandling, är det bra om dessa samordnas i en utredning. Huvudmannen ansvarar för att skolenheten och rektorn får förutsättningar att uppmärksamma och utreda elevers frånvaro. En utredning behöver endast göras om den bedöms som nödvändig.

Källa: Skollagen 15 kapitlet 16 §